

BALKAN – hin gamla krúttunna

Balkan hefur allíð verið ófriðaði, og framvegis eru har stórir politískir trupulleikar og stríðsmál. Kríggsvandar hava lúrt og lúra. Stórpólitikkur er uppi í - og avleiðingarnar kunnu gerast heims-umfatandi, um nakað hendir har.

JUGOSLAVIA:

Jugoslavia sleit við eystanbólkinn ella Moskva fyrri nú nógvum árum síðan. Stalin vildi gera innrás; men hetta var av ongum. Aftaná innrásina í Tjekkoslavíu vóru jugoslavlar stórlega bangnir fyrri, at russar nú eisini vildi gera av við teir. Stór hernaðartiltok vóru sett í verk

lim Makedóníu í Bulgariu.

Ivarest hava russar stuðlað teimum í hesum og av tvínum orsøkum: í fyrsta lagi var tað fyrri at leiða fólkahugsanina frá hendingunum í Tjekkoslavíu og í øðrum lagi fyrri at finna páskot til álöp á Jugoslavíu, beina fyrri styrinum har og aftur inn í landið í eystanbólkinn.

Men hesin vandin tyktist av ella undir øllum umstøðum stórvægis linkaður, tá eitt álöp á Jugoslavíu atlandi vildi verið byrjanin til 3. heimsbardaga – og undirgang mannaættarinnar.

RUMENIA:

Rumenia er reiðiliga dragnað frá eystanbólknum. Í sambandi við innrásina ljóðaði stóðugt frá, at russar eisini komu at gera innrás í Rumenu, fyrri at stóðga liberaliseringina, og frælsispolitikkinn har.

Herfyrri var Rumenia einasta eystureuropeiska landið, sum stórliga fagnaði Kina, tá kinamenn hildu 19 ára dagin fyrri skipanini av kinesiska fólkademokratínum.

Rumenia tók ikki lut í innrásina í Tjekkoslavíu og helt seg trúliga burtur frá øllum toppfundum í eystanbólknum.

Aftaná seinasta heimsbardaga tóku russar stór landaoki frá Rumenu – alla Bessarabíu, og tað gloyma rumenar ikki so lætt, og ungverjar hava allíð kanna sær Transylvaníu, sum Hitler lat teir fáa burtur av Rumenu undir seinra heimsbardaga.

BULGARIA:

Bulgarar hava russum at takka fyrri, at teir eru til sum tjóð. Tað vóru russar, sum hjálptu teimum undan turkaravaldi-

num, og hóast teir undir tveimum heimsbardögum hava verið í parti við týskunum, eru teir ikki strikaðir av landakortinum. Tvørturímóti eru teir tryggastu stuðul Sovjets á Balkan. Teir hjálptu til við hertøkuni av Tjekkoslavíu.

Sum nevnt hava teir landakrov á Balkan, men sera vandamikil. Umframt landaoki, ið farin eru til Jugoslavíu, hava teir eisini verið

Todor Zhivkov, flokksskrivari

noyddir til at latið landaoki burtur av Storbúlgariu til Grikkaland.

ALBANIA:

Albania er hitt minsta av londunum í eysturbólknum við bara umleið 2 miljónum íbúgvum; men afturfyrri lítillika sín er tað landið, sum ringast er farið við stór-risanum Sovjet fyrri teirra revisionistiska og imperialistiska politikk. Albania fylgir Mao-Kina út í æsir og fremur harðrendan stalinistisk-an politikk.

Nú er komið so langt í stríðnum millum líta- og stóra-beiggja, at Albania vil gera seg leyst av Warsawa-sáttmálanum, og Kina hevur boðað frá, at um russar gera seg inn á Albaníu, so herja teir á Sovjet í somu lotu.

GRIKKALAND:

Grikkaland er einasti skansin hjá vestanveldunum á Balkan; men har er ikki best stætt. Grikkaland er limur í Atlants-samgonguni, sum skal verja de-

Papadopoulos

Nýggj Barnabók

Mentunargrunnur Studentafelagsins hevur givið út bókina TUMMAS OG FILURIN eftir norska rithøvundanum Thorbjørn Egner. Egner, sum er kendur fyrri bókina um Karius og Baktus og kanska einamest fyrri leikin um Kaspur, Jaspur og Jónatan, sigur í hesi bók frá Tummasi í Toskavík, sum bjargaði tí ríka manninum, ið datt á sjógvinn, og sum afturfyrri fekk filin Augustus.

Í bókini eru barnarimur við lagi eftir rithøvundanum, eins og Thorbjørn Egner eisini hevur tekið myndirnar, ið eru í litum.

Steingrímur Weihe týddi, og bók-in kostar 13,50 kr. í bókabúðunum.

Bókaummæli

Prýðilig bók um tær kirkjur ið hava verið í Havn

Havnar kirkja
eftir Sverra Dahl.
Forlagið Estra gav út.

Í gjár kom út sera vøkur bók nevnd »HAVNAR KIRKJA«, og sigur hon, eins og navnið bendir á, frá teimum kirkjum ið hava verið í Havn. Tað er Sverri Dahl, ið hevur skrivað bókina og er hon samansett av tveimum fyrireikunum, ið hildnir vóru í Útvarp Føroya 1965.

Bókin er bytt sundur í fýra partar, fyrsti partur víðgerð ta elstu kirkjuna, ið menn vita um, tað er 1609 kirkjan. Har verður sagt frá, hvussu ið fyrsta kirkjan sá út og hvørjar gripir ið hon átti, henda fyrsta kirkjan stóð úti á Reyni.

Annar partur víðgerð kirkjuna ið bygd varð í 1788 við Bryggjubakka, har hon enn stendur, tó umbygd í 1865. Ógvuliga áhugavert er at lesa frásøgnina hjá J. H. Schröder, ið tá var næmingur í latinskúlanum,

mokratið móti harðræðis-kommunismuni; men júst í Grikkalandi ræður harðrent hernaðardiktatur í lotuni. Vestanveldini selja ikki hernaðarútgærd til Grikkaland í lotuni, men tað tyktist ikki vika herstjórnunum í Athen til at leggja frá sær.

Við Grikkalandi er sostatt spenninur á Balkan full-komin, har er allastaðni – bæði innanháls og mótvegis grannunum – okkum, ið fær tað at prúlla undir lokinum. – Tað er framvegis sprengi-evni í kráttununi Balkan.

frá vigsunum av hesi kirkju. Schröder

POPPURIN

»Fimtan tær bestu«

- (1) 1. Sitting on a Fence – The Rolling Stones 176
- (7) 2. Days – The Kings 148
- (2) 3. Hey Jude – The Beatles 142
- (6) 4. My little Lady – The Tremeloes 135
- (9) 5. Step by Step – The Wishful Thinking 129
- (3) 6. Little Arrows – Leapy Lee 123
- (14) 7. Something you've got – Amen Cornes 110
- (15) 8. Jumpin Jackflash – The Rolling Stones 104
- (12) 9. Baby come back – Equals 98
- (5) 10. Master Jack – Four Jacks and a Jill 92
- (—) 11. Those were the Days – Mary Hopkin 85
- (10) 12. I want you to be my Baby – Billie Davis 79
- (13) 13. The red Ballon – Dave Clark Five 68
- (8) 14. Evening's Child – Savage Rose 62
- (11) 15. Do it again – The Beach Boys 56

Tær iðingu út vóru:
Your time has't – Elvis Presley ið seinast var nr. 9 og High in the Sky – Amen Cornes, seinast nr. 15.

Tito

at verja landið, hvør verksmiðja, ja, hvørt arbeidsplass skuldi gerast ein skansi, og Tito segði bart út, at teir vildu berjast í tað óendaliga, og aldri gevast á hondum og aldri binda frið, fyrr enn seinasti sovjetisk hernaðurin varð rikin av landinum ella dripin. –

Sunnasti parturin av Jugoslavíu – Makedónia – er gamalt bulgarskt land, og í Bulgariu hava røddir tala um, at endurreisa storbúlgariu, t. v. s. inn-

bleiv seinni prestur í Suðuroy, frá 1804 – 1826.

Í triðja parti verður sagt frá kirkjuni í 1865, tá ið hon varð umbygd. Fyrri umbyggingin stóð íslendingur, Guðmundur Sigurðsson, vanligi nevndur Sivertsen. Kirkjan fekk nú heilt aðra útsjón, yvirhøvdur tá somu, sum hon hevur nú á dagum. Í 1935 varð bygt rúm uppi eystureftir, av tí at kirkjan tá fekk hitaverk. Annars stendur hon óbroytt.

Teir gripir ið kirkjan eigur, verður sagt frá í fjórða parti. Har er ikki fullgjøgjað skrá yvir, hús, búnað og skreytgripir, ið kirkjan eigur og hevur átt, men eru bert teir elstu og mest áhugaverdu gripirnir tiknir við. Væl verður greitt frá øllum hesum gripum, ið vit neyvan geva okkum far um, tá ið vit eru í kirkju.

Sera snutliga er bókinn uppsett og prenta, hon er ikki nógvar blaðsíður, bert 55, men við nógvum væltikum myndum, við teksti bæði á føroyskum og enskum.

Bambus foto hevur tikið myndirnar.

Kostnaðurin er 36,00 kr. innbundin, og 23,50 kr. óinnbundin, hetta kann ikki sigast at vera billigt, men orsøkin man vera tær mongu myndirnar ið prýða hana.

Tær innbundnu eru ikki lidnar fyrr enn um miðjan mánaðin, men kunnu verða bílagdar.

Samantikið kann verða sagt, at hetta er eitt valaverk, ið øll, ið áhuga hava fyrri kirkjum og sjálvsagt einamest Havnar Kirkju, eiga at ognast.